

ens replica que el fet que dos terços dels nens a les seves escoles públiques siguin musulmans és una “catàstrofe per a ells” i una “condemna al fracàs escolar”. Com ha aconseguit aquest percentatge si les estadístiques ètniques estan prohibides a França? Comptant-los a partir del seu nom de pila.

Tot i haver fet de la crispació xenòfoba una bandera, ell diu que no és racista. Li traslladem el descontentament dels membres de la comunitat musulmana. Salta immediatament: “Què us permet dir això? Però si voten per mi! Si no, no hauria guanyat. No podeu confondre quatre portaveus de mesquites i associacions musulmanes amb el punt de vista de tota la comunitat”.

Des que ha arribat al poder, ha instaurat un toc de queda a partir de les onze de la nit per als menors de 13 anys. També ha prohibit estendre la bugada a les finestres (“no som a Nàpols”), posar antenes parabòliques en les façanes i escopir al carrer. Va crear la *garde biterroise*, que l’oposició va considerar una espècie de milícia. Tombada després per la justícia, era un grup de voluntaris que patrullava els carrers de la ciutat, argumentant que l’Estat no protegia prou els francesos.

Ell no casa homosexuals (“no perquè sigui homòfob, sinó perquè faig una defensa antropològica de la família”). L’última ocurrència ha estat regalar tests antidroga als pares de la ciutat. Servint-se del seu currículum de periodista, ha transformat la revista municipal, el *Journal de Béziers*, en el seu braç propagandístic.

Béziers, al Llenguadoc, és la ciutat més gran governada pel Front Nacional. Amb els seus 72.000 habitants, és la cinquena ciutat més pobre de França. Ménard no és directament frontista, però la seva candidatura tenia el suport del partit de Marine Le Pen, que forma part de la majoria de govern. És un dels onze municipis francesos que el març de 2014 van caure en mans de l’FN. D’aquests onze, set estan al sud-est mediterrani: Béziers i Beaucaire (15.000 habitants), a la regió de Llenguadoc-Rosselló; i Fréjus (52.000), Le Luc (8.500), Cogolin (11.000) i el setè sector de Marsella (150.000), a Provença-Alps-Costa Blava (PACA).

A més a més, n’hi ha tres més, al departament de Vaucluse, en mans de la

NICOLAS TOMAS

tiu de Montpellier, que l’ha considerat il·legal i fora de les seves competències. Robert Ménard respon amb un al·legat polític, apel·lant a la democràcia. “Diuen que ells són els demòcrates i que jo no ho sóc, però jo vull donar la veu al poble i ells ho impedeixen”, critica l’alcalde, que es pregunta: “Quina mena de democràcia és aquesta?”

Ménard, que ha arribat a defensar que “ser francès és ser europeu, blanc i catòlic”, simpatitza amb la teoria del “Gran Reemplaçament”: la població “francesa” és progressivament substituïda per la musulmana. Per això mateix té oberta una causa judicial per un presumpte delictes d’odi. Concretament, per una piulada amb motiu del retorn a les aules: “#rentrée: la prova més cridanera del #GranReemplaçament. N’hi ha prou mirant antigues fotos de classe...”. De fet,

El feu de l’extrema dreta francesa

1. Les banderes europees han estat retirades de la majoria d'ajuntaments.
2. Robert Ménard parla de la seva ciutat com a "laboratori de la nova dreta".
3. "Béziers ajuda els cristians d'Orient", diuen els cartells que omplen la ciutat quan la visitem.

→ Lliga del Sud (en homenatge a la Lega Nord italiana). És una escissió local del Front Nacional, fundada per Jacques Bompard, alcalde d'Orange, una ciutat de 30.000 habitants. Cal sumar-hi Bollène (13.000), dirigida per Marie-Claude Bompard, esposa de Jacques Bompard, i Piolenc (5.000). Les idees són les mateixes, però amb un toc més regionalista.

No és casualitat que la majoria de municipis se situïn en el sud mediterrani, i més concretament a la regió de Provença-Alps-Costa Blava. Per diverses raons, és el principal feu del Front Nacional. Segons Gilles Ivaldi, professor de la Universitat de Niça Sophia Antipolis, la regió de PACA reuneix totes les condicions per ser un dels feus del Front Nacional.

Per una banda, és una de les regions franceses amb més atur, més pobresa, més immigració i, en ciutats com Marsella, sovint també més inseguretat. Per l'altra, ha estat una regió marcada per l'arribada de *pièd-noirs*, de repatriats de l'Algèria francesa, que acostumen a votar per l'extrema dreta. "Econòmicament, sociològicament i culturalment, és una regió que té tots els atributs del Front Nacional", conclou l'investigador. PACA sempre ha votat més a la dreta que la mitjana del país.

L'arribada al poder d'aquests alcaldes va ser relativament fàcil. Gairebé sempre es donen els mateixos ingredients: un fort rebuig a un alcalde que ha estat durant molt de temps en el poder i ha deixat un balanç qüestionable. "Quan les institucions públiques no són capaces d'organitzar resistència econòmica i social a la crisi, és aquí en aquest terreny on prospera l'extrema dreta", adverteix Cyril Hennion, president de la Unió Ciutadana Humanista Jean Moulin de Béziers.

Un altre factor ha estat clau: el quinquenni d'Hollande, que ha frustrat moltes esperances i generat molts decebuts. Així ho lamenta l'ex-alcalde socialista del setè sector de Marsella, Garo Hovsepian, que va veure com el Front Na-

NICOLAS TOMÁS

NICOLAS TOMÁS

NICOLAS TOMAS

idea de nació que la dreta ha oblidat". Però què hi fa realment l'extrema dreta, en els seus laboratoris?

"El de Robert Ménard a Béziers és realment un cas a banda, on hi ha una política molt ideològica amb una estratègia comunicativa molt forta", admet Olivier Faye, periodista de *Le Monde* especialitzat en l'extrema dreta. "La consigna de Marine Le Pen als diversos alcaldes del Front Nacional va ser que no fessin massa soroll, que fossin vitrines per ajudar-la a guanyar les presidencials del 2017, que evitessin tot tipus de relliscades, que no prenguessin riscos, que evitessin els conflictes", afegeix. No sempre se n'han sortit.

Els fantasmes de la immigració i la inseguretad

Un element en comú de totes aquestes ciutats és la crispació xenòfoba. Seguint el llibre d'estil de Robert Ménard, l'alcalde de Cogolin, Marc-Etienne Lansade, va publicar un vídeo a Facebook amb el títol "Una bona notícia per a Cogolin i el Golf de Saint-Tropez: els 'roms' [gitanos romanesos] expulsats de la nostra ciutat". Lansade va desplaçar-se fins a un campament de *roms* que estaven destruint. "Afortunadament ja no farà més pudor", es felicitava. És el mateix alcalde que va prohibir un espectacle de dansa oriental a la seva ciutat argumentant que "estem a Provença, no a l'Orient".

Francis José-María, president de l'associació Plaça Pública de Cogolin, recorda que Lansade, per als nous pisos de protecció oficial, va prometre aplicar el que el Front Nacional anomena "prioritat nacional": que els "francesos" passin per davant dels estrangers. Això seria inconstitucional (justament Marine Le Pen vol inscriure-ho en la Constitució). L'activista municipal recorda que, per sort o per desgràcia, tampoc no s'han construït nous habitatges de protecció oficial.

L'alcalde de Beaucaire, Julien Sánchez, va acabar als tribunals després de ser denunciat per sis comerciants musulmans, que l'acusaven de discriminació. El detonant: que Sánchez va decretar el 16 i 17 de juliol del 2015, coincidint amb l'inici del ramadà, la prohibició d'obrir determinats comerços en determinats carrers més tard de les onze de la nit. L'alcalde va ser absolt. "Ell es va felicitar, però el tribunal correccio-

EL QUINQUENNI DE FRANÇOIS HOLLANDE HA FACILITAT L'ARRIBADA AL PODER D'AQUESTS ALCALDES

cional li robava l'alcaldia de sector: "A nivell municipal també hem pagat molt les polítiques del govern d'Hollande. Hi ha un descontentament generalitzat, i així m'ho transmeten persones que sempre havien votat per mi i ho han deixat de fet".

A partir d'aquí, n'hi ha prou que els candidats del Front Nacional posin en pràctica una política de proximitat, porta a porta, com van fer i fan en tots aquests territoris. Sovint ni tan sols importa que siguin uns *paracaigudistes* enviats al municipi des de París, com passa en algunes ocasions.

No cal que ho faci la premsa: el mateix Ménard parla de la seva ciutat, Béziers, com un laboratori. Concretament, "el laboratori d'una dreta diferent". I es justifica: "Un laboratori vol dir atenció als pobres com ningú, vol dir reconciliar-se amb el poble que l'esquerra ha oblidat, vol dir reconciliar-se amb la

→ Nadal, que va ser denunciat sense èxit per la Lliga de Drets Humans. A Béziers, a més de col·locar el pessebre, Robert Ménard també va decidir celebrar una missa durant l'obertura de la Féria, un dels esdeveniments més importants de l'estiu a la regió. Aquesta decisió va despertar les reserves fins i tot del pare Luc Jourdan, arxiprest de la catedral Saint-Nazaire, vicari episcopal de Béziers.

Problemes judicials i interns

L'alcalde de Beaucaire, Julien Sánchez, va ser absolt en el cas de la denúncia dels sis comerciants musulmans, però en un altre cas sí que va ser condemnat. El tribunal correccional de Nîmes va condemnar-lo a 1.500 euros de multa per haver insultat uns sindicalistes de la CGT, professors d'un institut del municipi. Els denunciants van negar-se a saludar Sánchez quan va visitar el centre escolar. Ell va emetre un comunicat denunciant "alguns sindicalistes sense educació, privilegiats, amargs i sectaris, el comportament dels quals és comparable a l'escòria". La seva reacció en sortir del tribunal: "Em poden condemnar, instal·lar una guillotina davant del palau de justícia, però jo continuaré dient el que he de dir".

Qui també va ser condemnat va ser Philippe Vardon, conseller regional del Front Nacional a PACA i president de Nissa Rebela, un moviment d'extrema dreta identitària. El tribunal correccional de Draguignan li va imposar una pena de sis mesos de presó per una baralla durant la nit electoral del 30 de març a Fréjus, amb motiu de la segona volta de les municipals. La baralla va ser entre el líder identitari de Niça, que ja era conseller regional del Front Nacional, i tres joves magrebins, als qui Vardon hauria propinat insults racistes.

El cas més greu a nivell local, però, va tenir lloc a Hayange, al nord del país, a prop de la frontera amb Luxemburg. El seu alcalde, Fabien Engelmann, va ser condemnat el desembre del 2014 a un any d'inhabilitació. El motiu va ser les irregularitats detectades en els seus comptes de campanya. Ara Engelmann torna a ser investigat perquè hi ha sospites de favoritisme en l'adjudicació del contracte públic per a substituir les fotocopiadores a les escoles de la ciutat.

Els problemes també són interns. A Cogolin, l'alcalde Marc-Etienne Lan-

sade ja ha vist com deu membres de la majoria governamental dimitien, per la seva gestió i els seus projectes faraònics sense suport pressupostari. Amb dues dimissions més, el govern podria dissoldre's i anar a noves eleccions. L'alcalde del setè sector de Marsella, Stéphane Ravier, també ha perdut set regidors, que l'acusen de "pràctiques autocràtiques". També l'ha abandonat gran part de l'equip tènic de l'alcaldia.

A Le Luc, en els tres anys que han passat des de les eleccions municipals, han tingut tres alcaldes del Front Nacional. El primer, Philippe de La Grange, va plegar el febrer del 2015 per raons mèdiques. La seva successora, Patricia Zirilli, va dimitir el març del 2016. Segons el partit, també per salut. Però ella ho desmenteix: "Dimiteixo per culpa de les pressions d'un equip que em retreu 'no ser prou Front Nacional'". De moment, el tercer alcalde, Pascal Verrelle, continua en el càrrec.

La difícil fiscalització

"Com a regla general, l'oposició és molt feble", assegura Olivier Faye. El periodista de *Le Monde* explica en aquest sentit: "Les victòries del Front Nacional són en part per la dispersió i divisió de l'oposició, que l'FN aprofita. Per ara, les oposicions tenen problemes a l'hora d'organitzar-se i trobar una resposta eficaç al Front Nacional". Això en l'àmbit dels partits polítics. En l'àmbit associatiu és una altra història.

Mentre en un racó de Lió el passat 4 d'octubre Marine Le Pen presentava oficialment la seva campanya "En nom del poble", en un altre racó de la ciutat es presentava la campanya "L'FN contra el poble". La Unió d'Estudiants Jueus de França (UEJF), SOS Racisme i la Coordinació Nacional de Col·lectius Ciutadans (CNCC) volien mostrar el "verdader rostre" del Front Nacional. La CNCC agrupa totes les associacions ciutadanes que fiscalitzen els governs

